

Bokhandlerforeningen Årsmelding 2025

**BOKHANDLER-
FORENINGEN**

Innhold

Bokhandleråret 2025	3
Bokhandelens betydning	4
Om Bokhandlerforeningen	5
Generalforsamling og styre	6
Medlemmer	8
Politikk og rammebetingelser	9
Høringer, innspill og politisk kontakt	12
Arrangementer	14
Kommunikasjon og samarbeid	16
Tall og analyse	18
Litteraturabonnement	22
Boklista og bestselgere 2025	23
Litterære priser og stipend	25
Mammutsalget	27
Fagskolen for bokbransjen	28
Merkur Bok	29
EIBF	30
Utvalg 2025	31

Bokhandleråret 2025

Oppgang i boksalget og lesing på den politiske agendaen, men fortsatt press på bokhandelen

Boksalget gikk opp for første gang på ti år

2025 ble det beste bokåret for norsk bokhandel på flere år. Etter ti år med nedgang i salgsvolum økte boksalget med 8,1 prosent, og vi endte på nærmere 7,9 millioner solgte papirbøker. Vi må tilbake til 2021 for å finne et like godt boksalg som dette.

Noen eksepsjonelle bestselgere bidro til å løfte totalsalget, men også utover disse så vi en bred oppgang i boksalget. Til sammen ble det solgt over 50 000 ulike titler i bokhandelen, og over 80 prosent av salgsvolumet kom fra andre titler enn topp 100.

Vi kan håpe at dette er et tegn på at pendelen er i ferd med å snu, og at flere igjen prioriterer tid til å lese. Samtidig er lesingen fortsatt under press på flere arenaer, blant annet på grunn av skjermbruk og konsentrasjonsvansker. Og mange faller utenfor samfunnet fordi de ikke leser godt nok. Skal vi snu utviklingen og sikre at vi forblir en lesende befolkning, krever det en betydelig og langsiktig satsing på lesing.

Valgår og lesing på den politiske agendaen

Under valgkampen i 2025 ble lesing og lesekrise et tydelig politisk tema, og det ble drøftet hvordan og på hvilke arenaer man kan møte utfordringen med fallende leseferdigheter. I forkant av Stortingsvalget kunngjorde Arbeiderpartiregjeringen at de ville bruke én milliard kroner på lesing over de kommende fire årene. Etter valgseieren fulgte regjeringen opp med å bevilge 206 millioner kroner til lesing i skolen. I regjeringens plan for Norge (2025–2029) fremgikk det dessuten at det også vil komme en ny leselestestrategi for voksne, noe litteraturfeltet har etterspurt lenge.

I 2025 lanserte regjeringen de første nasjonale skjermrådene for å hjelpe foreldre med å sette grenser for barnas skjermbruk. Også i regjeringens plan for Norge fremkommer det at regjeringen vil prioritere å få ned skjermbruken og få bedre skjermbalance, både i skolen og hjemmet.

Etter valget prioriterte Bokhandlerforeningen kontakt med nye stortingsrepresentanter for å synliggjøre bokhandelens rolle for lesing og det litterære økosystemet. Vi har særlig vært tydelige på at momsfrittaket på bøker må bevares, da det er et avgjørende språk- og litteraturpolitisk virkemiddel for å sikre tilgangen til et mangfold av litteratur for alle. Vi har også spilt inn i det videre arbeidet med bokloven.

Fortsatt press på bokhandelen

På tross av et godt bokår, er det fortsatt betydelig press på lønnsomheten i norsk bokhandel, og de siste årene har vi sett en nedgang i antallet bokhandlere i Norge. Ved utgangen av 2025 hadde Bokhandlerforeningen 447 medlemmer. Det er 15 færre enn året før og 133 færre enn for ti år siden. Nedgangen i 2025 henger blant annet sammen med et generasjonsskifte hos mindre selvstendige bokhandlere. Det er også krevende å drive campusbokhandlere.

Mange bokhandlere har en svært presset økonomi, særlig i små distriktskommuner. Stadig flere orienterer seg på nett før de kjøper bøker, og det krever investeringer og nytenkning å tilby og forbedre nettbutikker som kan konkurrere med internasjonale aktører som Amazon.

Samtidig har vi fortsatt svært god bokhandlerdekning i Norge sammenlignet med for eksempel i Sverige. Et godt nett av fysiske bokhandlere over hele landet er avgjørende for å sikre at vi har en lesende befolkning. Der det finnes en bokhandel, leses det flere bøker. Så å si alle bokhandelene i landet har litteraturabonnement, og bidrar til at et stort mangfold av litteratur og forfattere blir tilgjengelig over hele landet.

Ny database og styrket posisjon som kunnskapsleverandør

Et av Bokhandlerforeningens strategiske mål er å være en kunnskapsleverandør i bransjen og bidra til å sette dagsorden i saker som er viktige for oss. De siste årene har foreningen arbeidet med å forbedre hvordan vi henter inn, bearbeider og rapporterer tall.

I 2025 har det blitt lagt ned en betydelig innsats for å ferdigstille dette arbeidet, og få på plass en ny database og nye løsninger som ble klare til bruk ved årsskiftet 2025/26. Dette gir et bedre grunnlag for å utvikle analyser og publisere rapporter om boksalget, og styrker vår evne til å formidle kunnskap om boksalget og bokhandelens betydning til medlemmer, myndigheter, medier og bokbransjen ellers.

Anne Schiøtz, direktør

Bokhandelens betydning

Bokhandelen er den aktøren som når flest personer, og er avgjørende for å tiltrekke, engasjere og rekruttere lesere.

Bokhandelen gir perspektiv og kunnskap

Bøker er viktige i et samfunn, viktigere enn noen gang. De trener leseferdigheter, gir leseglede, perspektiver, forståelse og identitet, og styrker ytringsfrihet og mangfold. Evnen til å lese og skrive er avgjørende for utdanning, språk, kritisk tenkning og muligheten til å delta i samfunnet. En lesende befolkning er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Dårlige leseferdigheter øker samtidig risikoen for utenforskap, arbeidsledighet og helseplager.

Derfor er det helt vesentlig at vi fortsetter å være et lesende folk med god tilgang på bøker på vårt eget språk. Her spiller bokhandelen en avgjørende rolle i å samle og tilby et bredt spekter av bøker av, for og om alle.

Bokhandelen gjør bøker tilgjengelige for folk over hele landet

Bokhandelens unike egenskap og store styrke er at den viser frem et stort utvalg av forskjellige bøker der folk ferdes: i handlegata, på kjøpesenteret og på nett. Den gjør bøkene tilgjengelig for alle. Det er både bokbransjen og leserne tjent med. Bøker må rett og slett vies mye oppmerksomhet og plass for at folk skal huske å lese dem. Ingen digitale tilbud har klart å erstatte dette alene. Derfor trenger vi både fysiske bokhandler og nettbokhandler. Samspillet mellom disse har gitt helt nye muligheter for å synliggjøre og selge litteratur.

Samtidig fortsetter den fysiske bokhandelen å fungere som en kulturell møteplass i lokalsamfunnet, gjennom forfattermøter, lesesirkler og aktiv rekruttering av lesere. Bokhandelen er et sted hvor folk kan utforske, oppdage og snakke om bøker. Der jobber ansatte med stor faglig kompetanse som veileder leserne til å finne akkurat den boka som passer for dem. Bokhandlerne kjenner sine kunder godt og har en unik innsikt i hvilke litterære trender som rører seg i samfunnet til enhver tid.

Bokhandelen er den kanalen som når ut til flest lesere

Leserundersøkelsen 2024 viser at bokhandelen er den aktøren som når ut til klart flest lesere. Hele 85 prosent av befolkningen oppga at de hadde besøkt en bokhandel det siste året, og det er nær dobbelt så mange som kjøper (64 prosent) enn som låner (33 prosent) bøker i løpet av et år. 53 prosent av bøkene vi leser er kjøpt i bokhandel, og 8 av 10 bokkjøp skjer der. Bokhandelen spiller en nøkkelrolle i å gjøre litteraturen tilgjengelig for folk flest – i de formatene og kanalene leserne selv ønsker.

Norges litterære infrastruktur er bygget på en god balanse mellom gratis tilgang til bøker i bibliotek og gode kommersielle tjenester. Dette samspillet er det vesentlig å ivareta også i fremtiden.

Evne og vilje til innovasjon

For å opprettholde det litteraturpolitiske målet om god tilgjengelighet til litteratur, og samtidig styrke boka i konkurransen med andre tjenester, er vi helt avhengige av bokhandler som har økonomiske muskler til å gjøre betydelige investeringer både i butikkopplevelse, infrastruktur og digitale tjenester. I en tid hvor boka og litteraturen møter større konkurranse enn noen gang, er det av stor betydning at vi klarer å løfte frem bøkene i havet av tilgjengelige underholdningstilbud.

Det er stadig flere som orienterer seg på nett før de handler. Den økende bredden i boksalg skyldes i stor grad bokhandlernes nye forretningsmodeller, som skaper et samspill mellom den fysiske butikken og netthandelen. Bokhandlernes markedsføring av bøker både på nett og i fysiske butikker styrker bokas evne til å konkurrere med andre tjenester og produkter.

Bokhandelen er en uerstattelig møteplass mellom boka og leseren

Bokhandelen er avgjørende for å formidle bredden i norsk litteratur, og er et sted der både drevne og nye lesere kan finne bøker som passer for dem. Men marginene i bokhandelen er presset. For å innfri kundenes forventninger til et godt utvalg og en god handleopplevelse, trenger vi lønnsomme bokhandler med rom for utvikling. Hvis bokhandelen får dårligere rammebetingelser, vil mange bokhandler måtte legge ned, og da forsvinner også en vesentlig del av boksalg og inntektene til forfattere og forlag. Det viktigste er likevel tilgangen til bøker der folk er. Når vi vet at flertallet av bøkene vi leser, kjøpes i bokhandelen, må vi kunne forvente at færre bokhandler ikke bare vil svekke tilgangen til litteratur, men føre til at vi leser mindre.

Med tanke på den betydningen lesing har for individet, samfunnet og demokratiet, sier det seg at vi ikke har råd til å miste den viktigste møteplassen mellom boka og leseren.

Om Bokhandlerforeningen

Vi arbeider for å styrke bokas plass i samfunnet og sikre bokhandlerne gode rammevilkår som bidrar til at folk i hele landet får tilgang til et mangfold av litteratur.

Formål

Bokhandlerforeningen er interesseorganisasjonen for alle landets bokhandler. Vårt formål er å ivareta bokhandlerens interesser, og vi arbeider for å styrke litteraturen og bokas plass i samfunnet.

Kjerneområder for Bokhandlerforeningen

- Rammevilkår og avtaleverk.
- Samfunnskontakt (media) og politisk påvirkning.
- Bransjestatistikk, undersøkelser og analyser (dokumentasjon).
- Bransjeinformasjon og annen medlemservice.

Generalforsamling og styre

Bokhandlerforeningens styre ble valgt på generalforsamlingen 11. juni. Øverst fra venstre: Helén Foss (Fri Bokhandel), Stein Ove Gudmundsrud (ARK), og Johan Baklund (Norli). Nederst fra venstre: Hans Vigen (Biblioteksentralen), Nina Refseth (ekstern) og Sylvi Rommetveit Steine (Akademika).

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen for Bokhandlerforeningen ble gjennomført 11. juni 2025 på Deichman Bjørvika i Oslo. Totalt var det fem personer til stede (fire fysisk og én digitalt) i tillegg til administrasjonen på tre personer. Tre personer hadde stemmerett og representerte 324 av totalt 450 medlemmer. Korrigert for 10%-regelen utgjorde forsamlingen totalt 83 stemmer, fordelt på henholdsvis 32,5 stemmer til ARK, 32,5 stemmer til Norli og 18 stemmer til Akademika. Alle saker ble enstemmig godkjent. Det kom ikke inn noen saker i tillegg til de ordinære årsmøtesakene.

Bokåret

Styreleder i Bokhandlerforeningen, Nina Refseth, ønsket de frammøtte velkommen og oppsummerte Bokhandlerforeningens arbeid det siste året. Styreleder omtalte spesielt foreningens arbeid

knyttet til oppfølging av bokloven, regjeringens leselyststrategi og Høyres forslag om moms på bøker. Styreleder takket også valgkomiteen, styret og administrasjonen for et godt samarbeid i året som har gått.

Takk til avgått styremedlem Lene Røren

Lene Røren (e bok.no/Akademika) har sittet i Bokhandlerforeningens styre siden 2020, men fratrådte på generalforsamlingen og går i stedet inn som vara for Sylvi Steine (Akademika).

Styret

På generalforsamlingen 11. juni 2025 ble Nina Refseth gjenvalgt som styreleder.

Styret hadde etter generalforsamlingen følgende sammensetning:

- **Styreleder:** Nina Refseth (ekstern)
- **Nestleder:** Stein Ove Gudmundsrud, ARK
Vara: Maria Cecilie Granli Brekke, ARK
- **Styremedlem:** Hans Vigen, Biblioteksentralen
Vara: Tanja Brodshaug, Biblioteksentralen
- **Styremedlem:** Sylvi Rommetveit Steine, Akademika
Vara: Lene Røren, Akademika
- **Styremedlem:** Johan Baklund, Norli
Vara: Steinar Storløyken, Norli
- **Styremedlem:** Helén Foss, Fri Bokhandel
Vara: Stian Rakke, Stavem Bok & Blandet

Nina Refseth, styreleder i Bokhandlerforeningen

Valgkomiteen

Valgkomiteen består av Linda Eriksen (ARK) (leder), Åshild Vere Jacobsen (Kulturbokhandelen Farsund, Norli) og Hans Buch-Iversen (Lista bokhandel, Fri Bokhandel).

Styremøter

Styret (DnB-forening og DnB-service) har avholdt seks styremøter. Direktøren er styrets faste sekretær. Det ble protokollført 46 saker. De viktigste sakene er omtalt i årsmeldingen.

Administrasjonen

Administrasjonen besto ved utgangen av 2025 av tre personer. Arbeidsfordelingen i administrasjonen gjenspeiler de prioriterte aktivitetsområdene for foreningen.

I 2025 var det følgende bemanning i Bokhandlerforeningens sekretariat:

Anne Schiøtz	Direktør (100 prosent)
Sidsel Henriksen	Konsulent (100 prosent)
Johanne Solem	Kommunikasjonsrådgiver (70 prosent januar-juni, 100 prosent juli-desember)

Anne Schiøtz, direktør

Sidsel Henriksen, konsulent

*Johanne Solem,
kommunikasjonsrådgiver*

Finansiering

Bokhandlerforeningen finansieres av medlemmene gjennom en fast medlemskontingent som er lik for alle, og en serviceavgift som består av en fast og en variabel del. I tillegg kommer avsetning til forfatterfondet. Beregningsgrunnlag for den variable serviceavgiften og forfatterfondet er medlemmets bokinnkjøp for bokgruppe 1-9 det foregående året.

Medlemmer

De aller fleste norske bokhandler er medlem i Bokhandlerforeningen. Per 31.12.25 hadde foreningen 447 medlemmer.

Utvikling i medlemsantall siste år

Ved utgangen av 2025 hadde Bokhandlerforeningen 447 medlemmer. Det er 15 færre enn året før, 32 færre enn for fem år siden og 133 færre enn for ti år siden.

Deler av nedgangen de siste årene kan forklares med naturlige tilpasninger i markedet. Parallelt ser vi et tydelig generasjonsskifte, særlig i Fri Bokhandel. I 2025 gikk flere bokhandlere av med pensjon, og bare et fåtall av butikkene ble videreført med nye eiere. Mange bokhandler har en svært presset økonomi, særlig i små distriktskommuner. Vi ser også at det er krevende å drive campusbokhandler.

Likevel har vi fremdeles god bokhandlerdekning i Norge, med cirka én bokhandel per 12 500 innbyggere. At vi fremdeles har så mange bokhandler i Norge, vitner om at bokhandelen også har vært god på å omstille seg.

Marit Huus (t.v.) har drevet Huus bokhandel i Øystese i mange år. I 2025 overlot hun bokhandelen til datteren Aashild (t.h.).

Viktige endringer i 2025: I løpet av 2025 ble 16 butikker avviklet, og tre butikker meldte seg ut av foreningen fordi de solgte andre varer enn bøker. Fire nye butikker har startet opp, og tre fortsatte driften med nye eiere. Dette utgjør en nedgang på 15 utsalg fra 2024.

Nedgangen i 2025 henger blant annet sammen med en nedgang i mindre, selvstendige bokhandler. I Fri Bokhandel har fem medlemmer avviklet i løpet av året: Sandvina Bok og Leker, Bok og Papir Skjervøy, Vestvang Bokhandel, Stranda Bok og Kontorservice og Tynset bokhandel. To ble meldt ut av Bokhandlerforeningen, og én gikk ut av Fri Bokhandel og ble kjedefri (Høyere).

Også blant de kjedefrie bokhandlerne har det vært noe nedgang, med tre avviklinger, én oppstart og én utmelding i løpet av 2025.

Samtidig har nye fire bokhandler blitt åpnet i 2025: Norli Akademisk UiO Blindern, Norli Lambertseter, Norli Alti Futura Kristiansund og ARK Pyramiden Tromsø.

De fleste bokhandler i Norge, både selvstendige bokhandler som Tronsmo bokhandel, bokhandelkjedene ARK og Norli, campusbokhandler som Akademika og rene nettbokhandler som AdLibris og Bokkilden, er medlemmer i Bokhandlerforeningen. Mange av de mindre egneide bokhandlerne er organisert via Fri Bokhandel.

Kjede/sammenslutning	2021	2022	2023	2024	2025
Akademika	44	44	42	24	21
Ark	155	157	157	157	158
Fri Bokhandel	53	49	46	42	34
Kjedefri	28	31	28	32	29
Norli*	200	202	200	207	205
Total	480	483	473	462	447

Tabellen viser hvordan antall butikker for de ulike kjedene og de kjedefrie har utviklet seg de siste fem år. *Norli består av 151 heleide bokhandler og 54 bokhandler som er eid lokalt.

Distriktsbokhandelen

Vi har bokhandler fra Mandal i sør til Kjøllefjord i nord. 87 prosent av befolkningen bor i en kommune med minst én bokhandel, og 163 av landets 357 kommuner har en bokhandel.

Både idealister og god kjedefrift sikrer tilstedeværelse av bokhandler på små steder der det ellers ikke ville vært lønnsomt å selge bøker i større bredde. Det er fordi ARK har bokhandel på Storo at de også kan ha bokhandel i Surnadal. På samme måte bidrar Norli Universitetsgata i prinsippet til å opprettholde bokhandelen på små steder som for eksempel Vadsø og Evje.

16 prosent av landets bokhandler ligger i distriktskommuner. Norli har flest bokhandler i distriktene, etterfulgt av Fri Bokhandel. I de aller minste kommunene, med færre enn 5 000 innbyggere, finner vi flest Fri Bokhandler.

Et godt nett av fysiske bokhandler over hele landet er avgjørende både for leselysten og for å nå målene i litteraturpolitikken. Der det finnes en bokhandel, leses det flere bøker

Politikk og rammebetingelser

Gode rammebetingelser for bokhandelen sikrer god tilgjengelighet til bøker over hele landet.

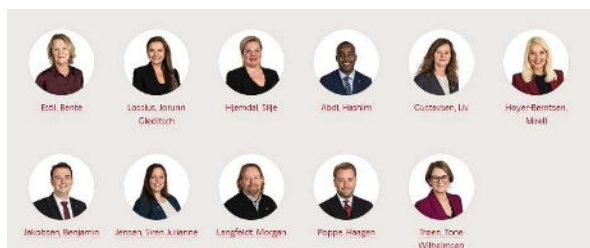
Stortingsvalg og politiske endringer. Lesing på den politiske agendaen.

Stortingsvalg og politisk situasjon

Stortingsvalget i september 2025 ga flertall til rødgrønn side, og Støres regjering ble sittende som en ren Arbeiderpartiregjering. Regjeringen ble avhengig av støtte fra de fire øvrige partiene på rødgrønn side for å sikre flertall i Stortinget: Rødt, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Senterpartiet. Til tross for rødgrønt flertall, gikk borgerlig side samlet sett frem over hele landet.

Lubna Jaffery fortsatte som Kultur- og likestillingsminister. Komiteene på Stortinget ble satt på nytt, og så å si hele familie- og kulturkomiteen fikk nye medlemmer. For Bokhandlerforeningen har særlig dialogen med familie- og kulturkomiteen stor betydning, fordi komiteen behandler saker knyttet til bokpolitikk, litteratur, lesing og kulturøkonomi.

Den nye familie- og kulturkomiteen, ledet av Bente Estil.

Etter valget har Bokhandlerforeningen prioritert kontakt med nye stortingsrepresentanter for å synliggjøre bokhandelens rolle i det litterære økosystemet og betydningen av stabile og forutsigbare rammevilkår for bokhandelen. Sammen med andre aktører på litteraturfeltet har foreningen invitert familie- og kulturkomiteen til et krasjkurs i bokbransjen for å gi et innblikk i kompleksiteten i det litterære økosystemet.

Bokhandlerforeningens direktør Anne Schiøtz og daværende adm. dir i Norli, Johan Baklund, møtte Stortingsrepresentant Silje Hjelmdal (FrP) i februar for å snakke om betydningen av bokhandelen, lesing og momsfristak på bøker.

Lesing på den politiske agendaen

Under valgkampen i 2025 ble lesing og lesekrise et tydelig politisk tema. Det ble debattert hvordan og på hvilke arenaer man kan møte utfordringen med fallende leseferdigheter, særlig hos barn og unge.

I forkant av valget annonserte Arbeiderpartiregjeringen at de ville bruke én milliard kroner over de kommende fire årene på å løfte leseferdighetene til norske elever. Regjeringen fulgte opp løftet etter valget ved å bevilge 206 millioner kroner til lesing i skolen over Kunnskapsdepartementets budsjett.

– Språk og lesing er noe av det viktigste når vi møter grupper som står utenfor samfunnet, sa arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna under panelsamtalen "Lese hele livet" under Arendalsuka 2025.

Bokhandlerforeningen har berømmet initiativet, målsettingene og bevilgningene som er lagt til grunn for å satse på lesing. Samtidig har foreningen, sammen med resten av litteraturfeltet, pekt på at en leselyststrategi må rette seg mot hele befolkningen, og ikke begrenses til skolebenken. Derfor var det svært gledelig da regjeringen på tampen av året gjorde det klart at de også vil lansere en ny leselyststrategi for voksne. Dette fremgår av regjeringens plan for Norge (2025–2029), og markerer et viktig skritt i retning av en mer helhetlig tilnærming til lesing.

Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery hos Norli Universitetsgata kort tid før regjeringens plan ble lagt frem.

Oppfølging av bokloven

Boklovens § 12 om avanseregulering trådte ikke i kraft sammen med resten av bokloven 1. januar 2024. Kulturdepartementet fulgte i 2024 opp anmodningsvedtaket fra Stortinget om utredning av avanseregulering i bokbransjen, og fikk utarbeidet en ekstern rapport som vurderer ulike modeller for regulering av innkjøpsrabattene i bokbransjen. Rapporten var på høring i 2025.

I Bokhandlerforeningens høringssvar påpekte foreningen at det er en betydelig svakhet ved utredningen at mandatet ikke inkluderer en vurdering av om avanseregulering faktisk bidrar til å oppfylle boklovens formål. Utredningen peker likevel på en betydelig usikkerhet rundt reguleringens virkninger og advarer mot å innføre inngripende tiltak uten tilstrekkelig grunnlag. Bokhandlerforeningen mener at utredningen synliggjør at de ulike modellene for avanseregulering kan skape flere problemer enn de eventuelt løser, og at den langt på vei er en illustrasjon av at avanseregulering er umulig å innføre i praksis.

Utredningen peker blant annet på "den betydelige usikkerheten om reguleringens virkninger for formålet. Både heterogeniteten i markedet og de potensielle skadevirkningene tilsier at man bør være varsom med å gjøre reguleringen for inngripende".

Regjeringen har også videreført arbeidet med å vurdere fastprisordningen for fagbøker og pensumlitteratur. Bokhandlerforeningen har holdt fast ved at fastprisordningen fortsatt må gjelde for fag- og pensumlitteratur.

Høringer, innspill og politisk kontakt

Bokhandlerforeningen deltok, sammen med en rekke organisasjoner fra lese- og litteraturfeltet, på budsjettøring hos Familie- og kulturkomiteen 6. november 2025.

Politisk arbeid og høringsinnspill

Bokhandlerforeningen har gjennom året levert flere hørings svar for å sikre gode rammevilkår for bokhandelen og litteraturen. Vi har deltatt i møter med regjeringen og Stortinget, levert skriftlige hørings svar og vært aktive i politiske prosesser som berører bokhandel, litteraturformidling og rammebetingelser for kreative næringer.

Bokhandlerforeningen har spilt inn synspunkter knyttet til blant annet bokloven, arbeidsliv, bærekraft, kunstig intelligens og kulturpolitikk. Foreningen har også vært tydelig i arbeidet med lesing og lese lyst, og understreket behovet for at politiske strategier og tiltak må anerkjenne bokhandelens rolle som en sentral formidler av litteratur til lesere i alle aldre.

Gjennom vårt politiske arbeid har vi fulgt opp sentrale saker og bidratt til å synliggjøre bokhandelens rolle i det litterære økosystemet.

Hørings svar og politiske innspill i 2025

I 2025 leverte Bokhandlerforeningen følgende hørings svar og politiske innspill:

- Hørings svar til NOU 2025:1 Felles ansvar – felles gevinst
- Hørings svar til ekstern utredning av avanseregulering i bokloven
- Høringsuttalelse til lov om kunstig intelligens
- Hørings svar til forskrift for Statens kunstnerstipend
- Skriftlig innspill til Meld. St. 35 (2024–2025) "Tro på framtida – uansett bakgrunn"
- Innspill til representantforslag om helhetlig bibliotekpolitikk
- Innspill til representantforslag om å nedsette et utvalg som skal utarbeide en norsk kulturkanon
- Innspill til Kulturdepartementet i forbindelse med Verdenskonferansen for kulturpolitikk
- Innspill til statsbudsjettet 2026

Budsjettøring på Stortinget. Et leseløft må gjelde hele befolkningen og man må sikre tilgang til bøker for alle.

Statsbudsjettet for 2026 ble lagt frem 15. oktober 2025.

Bokhandlerforeningen deltok i høringer hos familie- og kulturkomiteen og kommunal- og forvaltningskomiteen, og sendte skriftlige innspill til arbeids- og sosialkomiteen og utdannings- og forskningskomiteen.

Foreningen roste regjeringen for å ha satt av penger over Kunnskapsdepartementets budsjett til et nasjonalt leseløft. Vi understreket også betydningen av at leseløftet faktisk blir gjennomført, og at det må gjelde hele befolkningen, på tvers av aldersgrupper og ikke begrenses til skolebenken.

Vi trakk særlig frem betydningen av å ha tilgang på bøker i bokhandel, fordi bokhandelen er en lavterskelarena som bidrar til at vi leser mer og gjør bøker til en del av hverdagen.

Budsjettøring hos familie- og kulturkomiteen.

Våre konkrete forslag til komiteene var:

- **Leseløftet må gjelde hele befolkningen.** Lesing er avgjørende for deltakelse i samfunns- og arbeidsliv, og har stor betydning for demokratiet vårt.
- **Regjeringen bør utrede en nasjonal boksjekk for barn.** Et gavekort som gir barn mulighet til å velge sin egen bok vil være et enkelt og effektivt tiltak for å styrke barns leselyst og eierskap til egen lesing. Lignende ordninger finnes i flere europeiske land, og har vist god effekt.
- **Kompetanseprogrammet Merkur bok må videreføres og styrkes.** Ordningen har bidratt til at bokhandler i distriktene har fått nye eiere og nytt liv i stedet for å legge ned.

Betydningen av momsfristak på bøker

25 prosent bokmoms vil gjøre at en bok som i dag koster eksempelvis 429,- vil gå opp til 536,-.

Bokhandlerforeningen har i 2025 fortsatt å arbeide politisk for å bevare fritaket for merverdiavgift på bøker. Momsfristak på bøker er en forutsetning for et mangfoldig bokmarked der hele befolkningen har mulighet til å kjøpe og lese bøker. Samspillet mellom de litteratur- og språkpolitiske virkemidlene som fastpris, innkjøpsordninger og momsfristak har i flere tiår bidratt til en vellykket norsk litteraturpolitikk. I et lite språksamfunn som Norge er det spesielt viktig å sikre en rik litteratur på morsmålet vårt.

Samtidig har momsfristaket på bøker har vært under press de siste årene. I 2022 foreslo skatteutvalget å fjerne merverdiavgiftsfritaket på medier og bøker. I sitt alternative statsbudsjett for 2026 (november 2025) foreslo Høyre for femte år på rad å innføre merverdiavgift på bøker. Samtidig varslet regjeringen i høst at det vil legges frem en stortingsmelding om skattereform senest i 2027, og det ble satt ned en kommisjon som skal gi anbefalinger til denne.

Bokhandlerforeningen har gjennom året arbeidet aktivt for å synliggjøre konsekvensene av å innføre bokmoms. Vi sendte blant annet ut et skriv i forbindelse med Høyres landsmøte, har tydeliggjort betydningen av momsfristaket i skriv til nye stortingsrepresentanter og har løftet saken i egne kanaler ved flere anledninger.

Arrangementer

Bokhandlerforeningen var medarrangør av panelsamtalen «Slik løser du lesekrisen der du er» under Kulturytring Drammen i juni.

Bokhandlerforeningen skal være en synlig aktør

Bokhandlerforeningen har gjennom året arrangert, vært medarrangør av og deltatt i flere debatter og panelsamtaler. Gjennom arrangementer på blant annet Litteraturfestivalen og Arendalsuka har vi satt søkelys på leselyst, bøker og bokhandelens rolle i samfunnet.

Norsk litteraturfestival: Hva gjør vi med lesekrisen?

Under Litteraturfestivalen på Lillehammer inviterte Bokhandlerforeningen og Forleggerforeningen ungdomspolitikere, en NAV-direktør og en professor for å diskutere hva mindre lesing og dårligere leseforståelse betyr for demokratiet, arbeidslivet og den enkeltes mulighet til å delta i samfunnet.

Bokhandlerforeningens direktør, Anne Schiøtz, i en panelsamtale om KI under bransjeseminalet BLU – Bransje, litteratur og utvikling.

Kulturytring i Drammen: Slik løser du lesekrisen der du er

På Kulturytring i Drammen inviterte en samlet bokbransje til panelsamtale for å diskutere hva kommuner og fylkeskommuner kan gjøre med lesekrisen – og hva som skjer med lokalsamfunn der flere leser.

Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery stilte igjen som pakkehjelp i bokhandelen

Kultur- og likestillingsministeren sammen med Anne Schiøtz (Bokhandlerforeningen) og Caroline Heitmann (markedsjef i Norli).

For tredje år på rad stilte kultur- og likestillingsministeren som pakkehjelp i bokhandelen i desember. På et arrangement hos Norli Universitetsgata pakket hun inn gaver mens en rekke profilerte forfattere var til stede og signerte bøker.

Besøket sender et tydelig signal om betydningen av lesing og bøker som gave.

Arendalsuka. Med lesing på dagsorden.

– Der det er en fysisk bokhandel, kjøpes og leses det flere bøker, sa ARK-direktør Stein Ove Gudmundsrud i panelsamtalen «Trenger vi fysiske rom for litteraturen?» under Arendalsuka 2025.

En dag for lesing

Under Arendalsuka 2025 gikk en rekke litteraturorganisasjoner sammen om et felles program for å løfte lesing, leselest og lesekrise. Tirsdag 12. august ble det gjennomført en full dag med debatter og samtaler om alt fra lesing som beredskap og forholdet mellom lesing og skjerm i skolen, til bøker som hjernemedisin og bokhandel og bibliotek som førstelinje for leselest.

Hva gjør vi med lesekrisen?

Dagen ble innledet med panelsamtalen «Leseaksen. Hva betyr det og hva kan vi gjøre?», et fellesarrangement i regi av aktørene bak leseaksen. Her ble utfordringer knyttet til fallende leseferdigheter og lesingens plass i utdanning og samfunn løftet fram. Fra Bokhandlerforeningen stilte styreleder Nina Refseth i panelet.

Fra panelsamtalen «Leseaksen. Hva betyr det og hva kan vi gjøre?»

Trenger vi fysiske rom for litteraturen? Bokhandel og bibliotek som førstelinje for leselest.

Sammen med Norsk Bibliotekforening inviterte Bokhandlerforeningen politikere og representanter fra bokhandel og bibliotek til en panelsamtale om hvordan fysiske møteplasser gjør bøker synlige og tilgjengelige, og bidrar til økt lesing. Samtalen ble moderert av Bokhandlerforeningens direktør Anne Schiøtz.

Det frie ord, kunstig intelligens og bokhandelens rolle

Fullt hus på ungdomspolitikerdebatt hos Norli.

Norli inviterte ungdomspolitikere til debatten «Bokhandelens rolle: Det frie ord utfordres av AI og Trump som president. Hvordan blir fremtiden?» der utfordringer knyttet til digitalisering, skjermbruk og kunstig intelligens ble diskutert. Flere trakk frem betydningen av tilgang til litteratur i fysiske bokhandlere over hele landet.

Kommunikasjon og samarbeid

Bokhandlerforeningen skal ha god kommunikasjon med medlemmer, samarbeidspartnere og offentligheten.

05.05.2025

Norske lesevaner i 2024

SSB's Mediebarometer 2024 indikerer at andelen som leser papirbøker daglig, har holdt seg relativt stabil de siste 10 årene. 1 a...

30.04.2025

Bokhandlere takker av - stafettspinnen går videre

Tre bokhandlere med over 130 års samlet erfaring gir seg, og overlater stafettspinnen til neste generasjon. - De har gitt et verdifullt...

23.04.2025

Verdens bokdag 23. april

På Verdens bokdag 23. april hylter vi bøker, forfattere og lesegløde. Bokhandlerforeningen retter en stor takk til alle dyktige bokhandl...

10.12.2025

Kultur- og likestillingsministeren stiller som julehjelp i bokhandelen

Torsdag 11. desember 15.00-15.30 stiller kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery som julehjelp hos Høiri Universitetet og und...

04.12.2025

ARK Barnebokpris 2025 til «Skyggene i skolegården»

10 000 skoleelever over hele landet har lest og stemt frem «Skyggene i skolegården» av A. Audhild Solberg som vinner av ARK...

27.11.2025

Opptur i boksalg i høst

Etter et stabilt første halvår, har boksalg tatt fart i høst. Så langt i 2025 er salget fem prosent høyere enn på samme tidspunkt i fjor.

10.04.2025

Rivertonprisen 2024 til Eva Fretheims Fuglekongen

Eva Fretheim får «Den gyldne revolveren» for sin andre krimbok, Fuglekongen. Med det etablerte hun seg som en av de nye...

07.04.2025

Krimsalg blomstrer før påske - her er de mest solgte krimbøkene så langt i 2025

Jø Nacjar troner øverst med Minnesota, mens Pascal Engman dominerer pocketmarknaden. Her er de mest solgte krimbøkene så langt i...

04.04.2025

Boksalg første kvartal 2025: Stabilt boksalg og økt bredde

Boksalg i bokhandel holdt seg stabilt i første kvartal 2025. Samtidig økte bredden i salget, med flere ulike etier solgt sammenlignet me...

25.11.2025

Nei Høyre, vi kan ikke gjøre bøker dyrere om målet er å få flere til å lese!

- Gløse bokpriser betyr færre lesere. Det er det store vi trenger i en tid med fallende leseferdigheter, sier direktør L...

11.11.2025

Bokhandlerprisen 2025 til Asne Seierstad

Landets bokhandlere har stemt frem Ufred av Asne Seierstad som årets beste norske bok - 23 år etter at hun mottok prisen for...

06.11.2025

Bokhandlerforeningen i budsjettøring på Stortinget

Sammen med flere organisasjoner på lese- og litteraturfeltet deltok Bokhandlerforeningen denne uken i budsjettøringene på Stortinget...

Noen av sakene fra Bokhandlerforeningen.no i 2025.

Bokhandlerforeningen.no

Det er et mål å ha en godt oppdatert nettside med informasjon om foreningens aktiviteter, statistikk og bransjeinnsikt. Her publiseres blant annet oppdatert salgsstatistikk fra bokhandelen, politiske innspill, bokhandlerintervjuer og bransjerapporter.

Medlemskommunikasjon

Bokhandlerforeningen skal ha god kommunikasjon med egne medlemmer som sikrer trygghet, forutsigbarhet og medvirkning i foreningens arbeid. Formidling av pågående arbeid og resultater skjer primært via nyhetsbrev. Vi bruker nettsiden og de sosiale mediene som til enhver tid synes mest effektive for å fremme foreningens synspunkter.

Samarbeidspartnere

Bokhandlerforeningen samarbeider tett og godt med en rekke norske og internasjonale aktører. Blant våre viktigste samarbeidspartnere finner vi Forleggerforeningen, forfatterforeningene, Foreningen !Les, Leser søker bok, Norsk barnebokinstitutt, Bjørnsonfestivalen i Molde, Litteraturfestivalen på Lillehammer, Merkur og WEXFO. Viktige felles saker de siste årene har vært regjeringens leselyststrategi og betydningen av momsfrityaket på bøker.

Bokhandlerforeningen er medlem i EIBF og Virke. Vi er aksjonær i WEXFO og støtter også Norsk Kritikerlag.

Bokhandlerforeningen i mediene

Innslag på Dagsrevyen 10. desember 2025 om økningen i salget av bøker

Bokhandelens stemme i offentligheten

Bokhandlerforeningen arbeider for å synliggjøre bokhandelens rolle i samfunnet og bidra til en opplyst offentlig samtale om bøker og lesing. Gjennom kommunikasjon, mediearbeid og faglige innspill løfter foreningen frem bokhandelens betydning for leselyst, tilgang til litteratur og bredden i bokmarkedet.

Kunnskap om bokmarkedet i mediene

Bokhandlerforeningen arbeider aktivt mot mediene gjennom pressemeldinger, publisering av statistikk og dialog med journalister. Foreningen bidrar jevnlig med kunnskap om utviklingen i bokmarkedet, litterære trender og hvilke bøker som leses og selges i Norge.

Bokhandlerforeningens direktør Anne Schiøtz uttaler seg på Dagsrevyen om salget av bøker om sommeren.

I 2025 har foreningen blant annet vært kilde i en rekke saker om trender og endringer i boksalg. Flere av sakene har fått bred omtale i nasjonale medier, blant annet i innslag på Dagsrevyen og i nyhetssaker hos for eksempel NRK.no, Dagsavisen, TV 2 og VG.

Innslag på Dagsrevyen fra Norli Bokhuset Tromsø om krimsalget i påsken.

Synliggjør bøker og bokhandel

Foreningen arbeider bredt med å løfte frem litteratur og bokhandel i mediene. Dette skjer blant annet gjennom formidling av boklister, analyser av boktrender, arrangementer og Bokhandlerforeningens egne priser – særlig Bokhandlerprisen, som hvert år får stor oppmerksomhet i mediene.

Tall og analyse

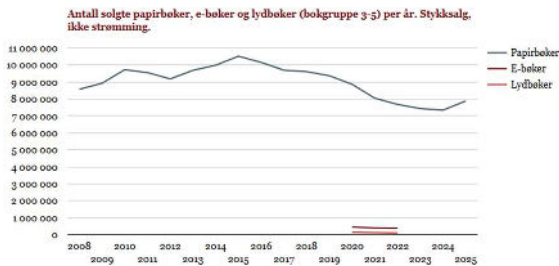

Boksalget 2025. Flere solgte bøker enn på flere år.

Økning i boksalget for første gang på ti år

I 2025 ble det solgt 7 878 967 papirbøker i norske bokhandler, en økning på 8,1 prosent fra året før. Det betyr at det er første gang på ti år at vi ser en økning i boksalget i bokhandelen, og vi må tilbake til 2021 for å finne et like godt boksalg.

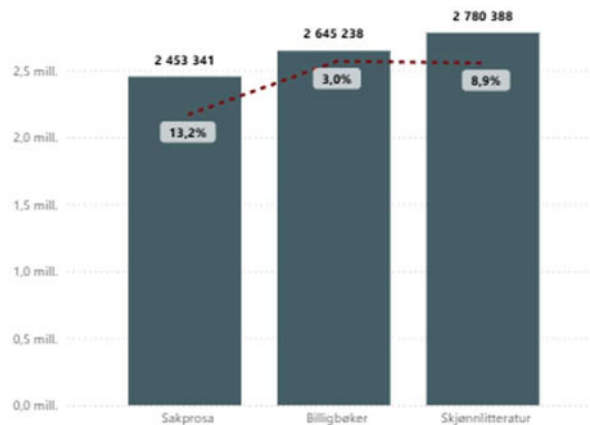
Noen eksepsjonelle bestselgere har vært med på å dra salget opp i 2025, men også når vi ser bortifra disse ser vi en oppsving i boksalget i 2025. Over 80 prosent av de solgte bøkene kom fra andre titler enn topp 100.

Grafen viser antall papirbøker (bokgruppe 3-5) som har blitt solgt i bokhandelen 2008-2025. Etter flere år med nedgang økte salget i 2025.

Vekst i alle bokgrupper

Skjønnlitteratur var fortsatt den største bokgruppen, med 2,78 millioner solgte bøker, en økning på 8,9 prosent fra året før. Salget av billigbøker (pocket) økte også, til 2,65 millioner solgte bøker, en vekst på 3 prosent. Sakprosa hadde den sterkeste prosentvise veksten, med 2,45 millioner solgte bøker, opp 13,2 prosent. Det var først og fremst bøker innen kategoriene samfunn og dokumentar, mat og drikke, kropp og sinn, i tillegg til natur, friluftsliv og sport som bidro til økningen.

Stolpediagram: Antall solgte bøker innenfor de ulike bokgruppene og prosentvis endring fra fjoråret

NØKKELTALL FOR BOKSALGET 2025

7 878 967 solgte papirbøker i norske bokhandler (+8,1 % fra 2024)

50 718 ulike titler (ISBN) solgt

13,2 % økning i salget av sakprosa – den bokgruppen som økte mest

57 % norsk litteratur og **43 %** oversatt

9,7 % økning i salget av barne- og ungdomsbøker

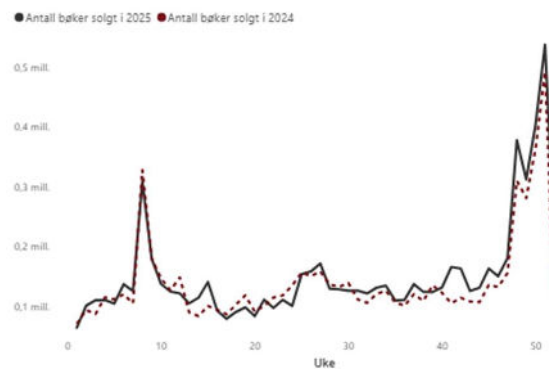
Nesten 20 % økning i boksalget fra august til desember

Mer enn 80 % av salget kommer fra andre bøker enn de mestselgende 100

Høsten løftet boksalget

Høsten sto for en betydelig del av økningen i boksalget i 2025. Etter et relativt stabilt salg første halvår (+3 %) økte boksalget kraftig utover høsten. Fra august til desember økte salget av bøker med nesten 20 prosent sammenlignet med samme periode året før.

I desember ble det solgt over 1,5 millioner bøker, en økning på 24 prosent fra året før.

Grafen viser utviklingen i boksalget gjennom året sammenlignet med året før. Uke 51 var den uken i året det ble solgt aller flest bøker. Vi ser også et tydelig oppsving i forbindelse med Mammutsalget i februar.

Hva kjøpte vi? Bredden i boksalg.

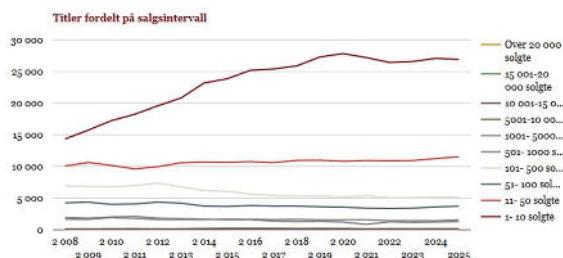
Bredden som bærebjelke

Totalt ble det solgt 50 718 ulike titler (ISBN) i bokgruppe 3–5, som omfatter norsk og oversatt skjønnlitteratur, sakprosa og pocketbøker. I tillegg selger bokhandelen fagbøker, lokallitteratur og bøker på fremmedspråk.

Grafen viser hvor mange ulike titler (ISBN) som har blitt solgt i bokhandelen hvert år siden 2008 i bokgruppe 3-5.

Salgskurven i norsk bokhandel er bratt, med få titler som selger mye, og mange titler som hver for seg ikke selger så mye, men som totalt utgjør et stort volum. Den enorme bredden sier noe om mangfoldet bokhandelen tilbyr – og variasjonen i lesernes interesser.

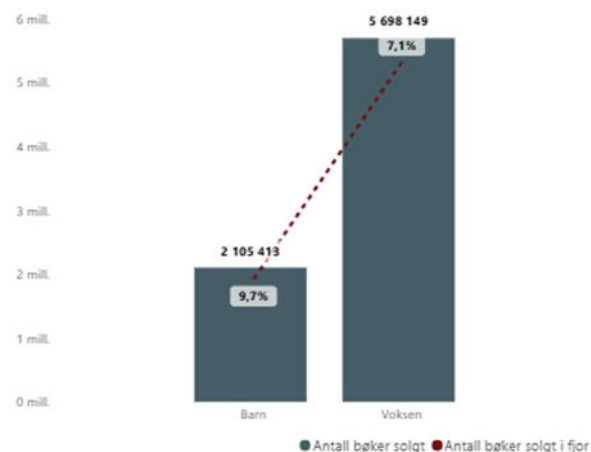
Visualiseringen viser at det er langt flere titler som selger i små opplag enn store.

Norske forfattere selger mer – oversatt litteratur ligger stabilt

Av bøkene som ble solgt i bokhandelen i 2025 var **57 prosent norsk litteratur**, mens **43 prosent var oversatt litteratur**. Det var en tydelig økning i salget av norsk litteratur (+13,4%), mens salget av oversatt litteratur var stabilt fra året før (+1%).

Salget av barne- og ungdomslitteratur gikk opp

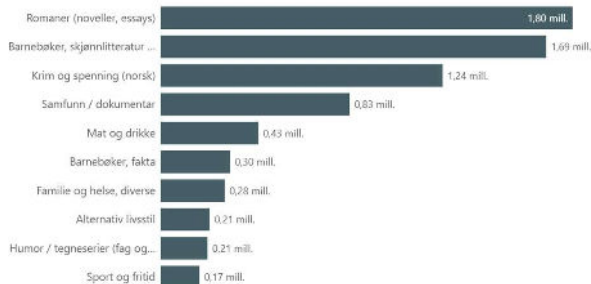
Salget av barne- og ungdomsbøker økte med 9,7 prosent i 2025, og det er særlig peke-, billed- og høytlesningsbøker for de minste barna som drar opp tallene. De mest solgte barne- og ungdomsbøkene i 2025 var *Min første bakebok* av Elin Vatnar Nilsen, tett fulgt av *Den fantastiske bussen* av Jakob Martin Strid.

Grafen viser antall solgte bøker fordelt på barne- og ungdomsbøker og voksenbøker. Barne- og ungdomsbøker utgjør omkring en fjerdedel av salget og har tydelig vekst fra i fjor.

Varegrupper: Romaner, barnebøker og krim på topp

Romaner var den mestselgende varegruppen i bokhandelen, etterfulgt av barnebøker og krim- og spenningslitteratur.

Stolpediagrammet viser antall solgte bøker i de ti mestselgende varegruppene i bokhandelen i 2025. Merk at varegrupper og bokgrupper følger ulike kategoriseringsystemer, og at barne- og ungdomsbøker for eksempel fordeles utover flere varegrupper.

Bokhandelens omsetning steg i 2025.

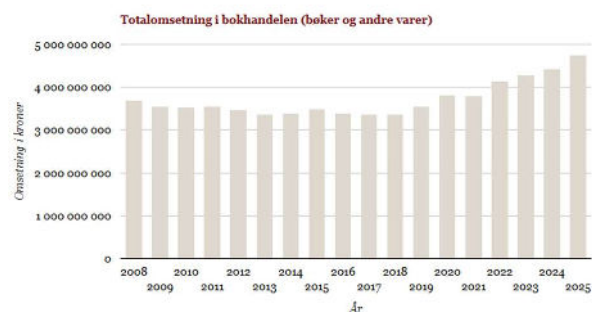
Justert for prisstigning, er omsetningen relativt stabil.

Press på lønnsomhet

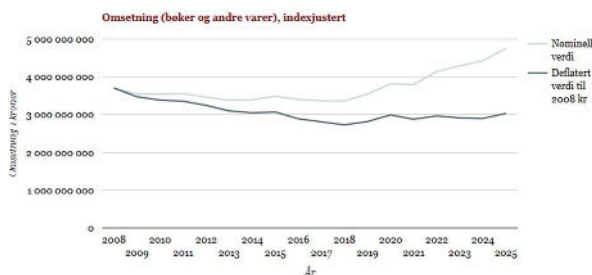
Bokhandlerforeningen samler månedlig inn omsetningstall fra et stort utvalg av våre medlemmer. Omsetningen omfatter salg av både bøker og andre varer, som spill og tegnesaker m.m.

Samlet omsetning i bokhandelen i 2025 endte på 4,75 milliarder kroner, mot 4,40 milliarder året før. Justert for prisstigningen er omsetningen relativt stabil, som grafen nederst på siden viser. Samtidig har kostnadene til blant annet lønn og husleie steget betraktelig de siste årene, noe som naturlig nok påvirker lønnsomheten til bokhandelen.

Bokhandelen er dyktig til å omstille seg, men det er fremdeles et betydelig press på lønnsomheten til norsk bokhandel. Stadig flere orienterer seg på nett før de kjøper bøker, og det krever investeringer og nytenkning å tilby og forbedre nettbutikker som kan konkurrere med internasjonale aktører som Amazon. Samtidig har bøker en annen omløpshastighet enn andre varer: Gjennomsnittlig ligger en bok i bokhandelen omkring syv måneder før den blir solgt.

Omsetning i bokhandelen – utvikling over år. Merk: Økningen i 2022 skyldes til dels at Akademika ble med i innrapporteringen av tall fra og med 2022.

Totalomsetning i bokhandelen justert for prisstigningen (nominell og deflatert verdi).

Fordelingen av salget mellom bøker og andre varer

Fordelingen av salget mellom bøker og andre varer holder seg ganske stabil med 64 prosent bøker og 36 prosent salg av andre varer. I 2025 utgjorde boksalg 3,02 milliarder kroner mens salget av andre varer var på 1,73 milliarder.

Bokhandelen er avhengig av inntekter fra andre varer enn bøker for å kunne drive lønnsomt og gi et godt utvalg av bøker der folk bor. På større steder selger bokhandelen ofte en høyere andel bøker og mindre andel andre varer. På mindre steder er bokhandelen avhengig av å selge en større andel andre varer for også å ha råd til å tilby bøker.

Totalomsetning i bokhandelen – prosentvis fordelt på bøker og andre varer.

Mer enn ni av ti bokhandler har et litteraturabonnement

Litteraturabonnementene er et viktig spleiselag mellom bokhandler og forlag

Litteraturabonnementene sikrer at et mangfold av ny litteratur blir tilgjengelig over hele landet; også bøker som kanskje ikke leses av så mange, men som er viktige for demokratiet vårt. De er vesentlige for spredningen av ny norsk litteratur og bidrar til å bygge forfatterskap. Gjennom abonnementene tar både bokhandler og forlag et viktig kulturpolitisk ansvar.

Abonnementene sikrer at innkjøpsbøkene fra Norsk kulturråd blir tilgjengelige i bokhandelen. Bokhandelen får automatisk tilsendt et førsteeksemplar av alle nye titler fra medlemsforlagene til førsteeksemplarrabatt, innenfor det abonnementet de har tegnet.

91 prosent av bokhandlerne har minst et abonnement

I dag har 408 av våre 449 medlemmer¹ et litteraturabonnement. Så å si alle bokhandler har dermed minst ett abonnement, noe som sikrer at en stor del av ny skjønnlitteratur er tilgjengelig over hele landet. Unntakene er bokhandler som ligger på svært små steder, eller nisjebokhandler, blant annet innen kristen litteratur. Studentbokhandlerne har fagbokabonnement.

Fordelingen av abonnementer henger naturlig sammen med geografisk plassering

Størrelse og type litteraturabonnement speiler beliggenhet og størrelse på bokhandelen. Eksempelvis blir all ny norsk skjønnlitteratur for barn og voksne, som er påmeldt til innkjøpsordningene, eksponert i alle ARK og Norlis bokhandler rundt om i landet. Nesten halvparten av landets bokhandler har også Kulturabonnement. Disse bokhandlerne ligger gjennomgående på litt større steder.

¹ I tallet 449 regnes også distribusjonslagene Norli Distribusjon og Norli Pottemakerveien, som har egne litteraturabonnementer, men ikke utvalg. Disse inngår derfor ikke i antall bokhandler (447).

Abonnementstype	Antall abonnenter
A1	44
A2	163
A2F	2
B	8
BF	7
F	28
G1	3
G2	12
K1	10
K2	131
Totalsum	408

Oversikt over antall titler som har vært med i abonnementene:

	2021	2022	2023	2024	2025
Grunn-abonnement 1	266	239	253	254	276
Grunn-abonnement 2	106	81	87	115	112
Allmenn-abonnement	377	322	352	381	387
Kultur-abonnement	760	724	697	709	736
Bredde-abonnement	2150	2177	2313	2406	2408
Fagbok-abonnement	417	302	296	292	244

Om litteraturabonnementene

Det finnes fem ulike litteraturabonnementstyper, hvorav flere er knyttet til Kulturrådets innkjøpsordninger. Abonnementene forhandles frem av Bokhandlerforeningen og Forleggerforeningen. I forbindelse med Bokloven reforhandlet foreningene avtalen om litteraturabonnement i 2024, med ikrafttredelse i 2025.

Boklista og bestselgere. Et år for eksepsjonelle bestselgere.

Sakprosafavoritter bidro til økning i boksalg

2025 skilte seg ut ved at noen bestselgere solgte uvanlig godt og bidro til å løfte totalsalg. Boka som solgte aller mest var kokeboken *Grunnboka* av Eyvind Hellstrøm. De siste ti årene er det ingen bøker som har solgt så mye i utgivelsesåret som denne.

Bokhandlerprisvinneren *Ufred* av Åsne Seierstad ble den nest mest solgte boken i 2025, og solgte også særdeles godt. *Landet som ble for rikt* av Martin Bech Holte ble den tredje mest solgte boka i bokhandelen i 2025. Norsk sakprosa fikk et stort løft i 2025, også hjulpet av *På min vakt* av Jens Stoltenberg, som ble den fjerde mest solgte boken. Den skjønnlitterære boka som solgte best i 2025, var *Minnesota* av Jo Nesbø, som også ble årets femte mest solgte bok totalt.

Boklista: gir oppmerksomhet til litteraturen

Bokhandlerforeningen publiserer ukentlige boklister som viser hvilke nye bøker som til enhver tid selger best i bokhandelen. I tillegg publiserer vi måneds- og årsoversikter over hvilke bøker som selger mest totalt.

Boklistene fører til økt oppmerksomhet rundt bøker, forfattere og bokhandelen, og bidrar dermed positivt for bransjen. De deles aktivt i sosiale medier av forfattere, forlag og bokhandlere.

BOKLISTA

BOKHANDLERFORENINGEN

Skjønnlitteratur voksne

2025

Uke 1

Plassering	Boktittel	Forfatter	Forrige uke	Antall uker
→ 1	<i>MINNESOTA</i>	Nesbø, Jo	-	1
↑ 2	<i>Ikke mennesker jeg kan regne med</i>	Kyrre Andreassen	3	21
↑ 3	<i>UNG MANN VIL UT</i>	Edvard Hoem	4	6

Utsnitt av boklista for skjønnlitteratur uke 1-2025.

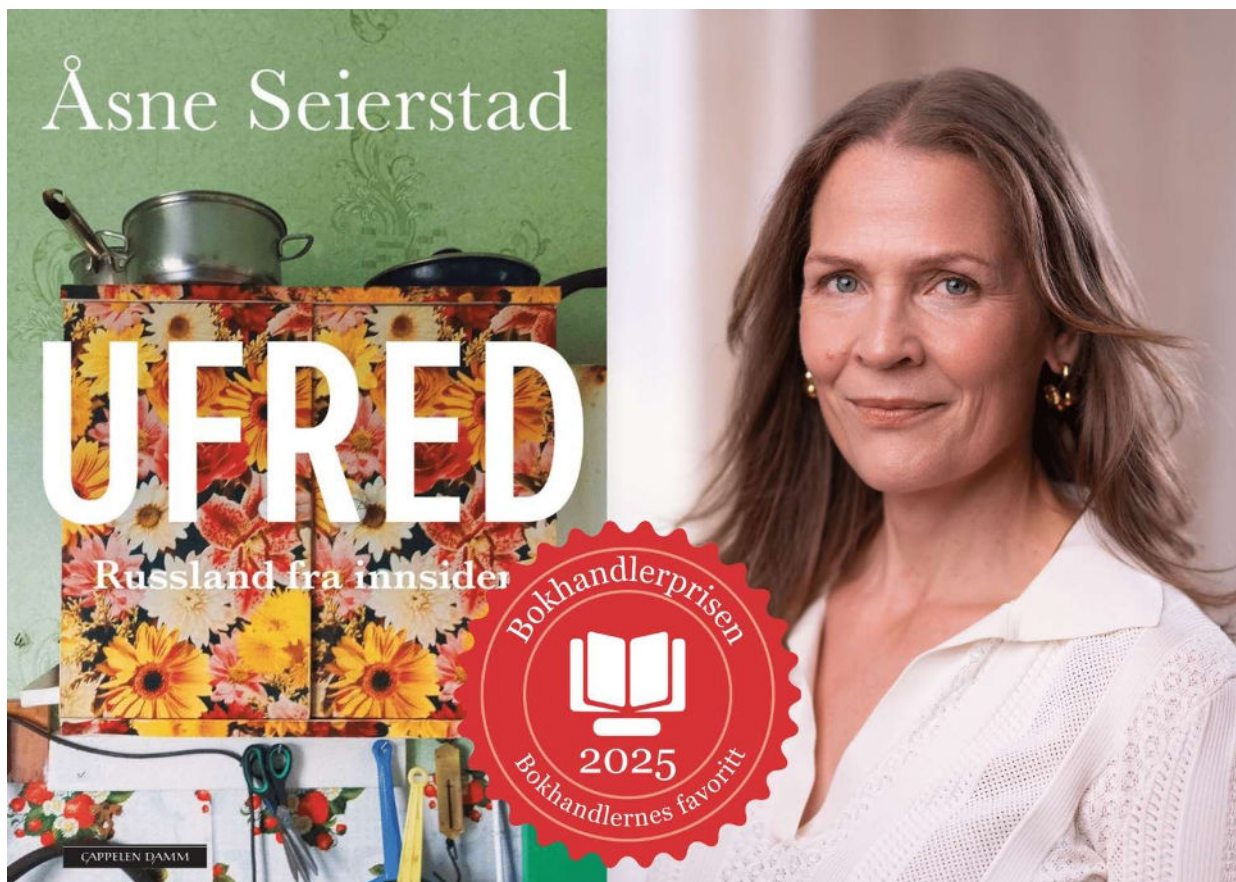
Metode

Boklistene er utarbeidet av Bokhandlerforeningen og baserer seg på innrapportert salg per ISBN i bokgruppe 3–5 fra våre medlemsbokhandlere. Tallene danner også grunnlaget for resten av salgsstatistikken våre.

Bokhandlerprisen 2025

Åsne Seierstad fikk Bokhandlerprisen for *Ufred*.

Bokhandlerprisen til Åsne Seierstad

Landets bokhandlere stemte frem *Ufred* av Åsne Seierstad som årets beste norske bok – 23 år etter at hun mottok prisen for *Bokhandleren i Kabul*. Da var hun den første kvinnelige sakprosaforfatteren som mottok prisen.

Bilde: Åsne Seierstad mottok Bokhandlerprisen 2025.

Bokhandlerprisen er bokhandlernes egen pris og deles ut etter avstemning blant alle som arbeider i norsk bokhandel. Bokhandlerne stemte på over 200 titler under nominasjonsrunden til Bokhandlerprisen 2025.

De nominerte til Bokhandlerprisen 2025:

- Helga Flatland, *Så gjør vi så* (Aschehoug)
- Erlend Loe, *Kukene/Kukane* (Cappelen Damm)
- Maja Lunde / Lisa Aisato, *Tordendronningen* (Kagge)
- Johan Mjønes, *Spuria* (Aschehoug)
- Maria Parr / Åshild Irgens, *Oskar og eg: Alle tinga vi har* (Samlaget)
- Per Petterson, *Du er hjemme nå* (Oktober)
- Agnes Ravatn, *Doggerland* (Samlaget)
- Åsne Seierstad, *Ufred* (Cappelen Damm)
- Simon Stranger, *Stranger* (Aschehoug)
- Nikolai Torgersen, *Gater jeg har levd* (Aschehoug)

Bokhandelens forfatterstipender og priser

Stipendvinnere Pia Edvardsen, Thor Magnus Tangerås, Kjersti Synneva Moen og Hege Susanne Bergan under utdelingen av Bokhandelens forfatterstipend på Lillehammer.

Inspirasjon og rom for videre skrivning

Bokhandlerforeningen deler årlig ut 470 000 kroner i stipend og priser til forfattere i etableringsfasen, fordelt på seks ulike stipender og priser: Bokhandelens forfatterstipend (tre skjønnlitterære stipend), Bokhandelens barne- og ungdomsbokstipend, Bokhandelens sakprosapris og Bjørnsonstipendet.

Siden det første stipendet ble delt ut i 1997, har over 100 norske forfattere mottatt støtte. Stipendene er ment å gi inspirasjon og rom for videre skrivning. Gode stipendordninger er uvurderlige for bredden i norsk litteratur og løfter frem nye forfatterstemmer. Blant tidligere mottakere finner vi kjente navn som Nina Lykke, Matias Faldbakken, Victoria Kielland, Lisa Aisato, Erika Fatland, Gunnhild Øyehaug, Carl Frode Tiller, Johan Harstad, Mirjam Kristensen og Karl Ove Knausgård.

Samarbeid med forfatterorganisasjonene

Bokhandlerforeningen samarbeider med forfatterorganisasjonene NBU, NFFO og DnF om stipendene, som innstilles av foreningenes litterære råd. Stipendene går fortrinnsvis til forfattere i etableringsfasen.

Hovedstipendet på 200 000 kroner til Thor Magnus Tangerås

Bokhandelens forfatterstipend 2025 ble delt ut under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer. Hovedstipendet på 200 000 kroner gikk til Thor Magnus Tangerås for den økokritiske diktsamlingen *Landskap med vindturbinar*.

– Eg er veldig glad for å motta Bokhandelens forfatterstipend. Alle forfattarar ønskjer seg to ting: anerkjenning og tid til å skriva meir. Nå får eg begge, sa Tangerås om tildelingen.

Thomas Lundbo (avtroppende leder i Det litterære Råd, Forfatterforeningen) leste juryens begrunnelser.

Stipender til Pia Edvardsen og Hege Susanne Bergan

Bokhandelens forfatterstipender på 60 000 kroner hver gikk til Pia Edvardsen for romanen *En velskapt pike* og Hege Susanne Bergan for novellesamlingen *Være med på leken*.

– Et stipend er en anerkjennelse jeg er veldig glad for å få. Det er en dytt i ryggen for å skrive videre, særlig fordi den kommer fra bokhandlerne, som er så viktige, spesielt i våre dager, sa Edvardsen.

Barne- og ungdomsbokstipend til Kjersti Synneva Moen

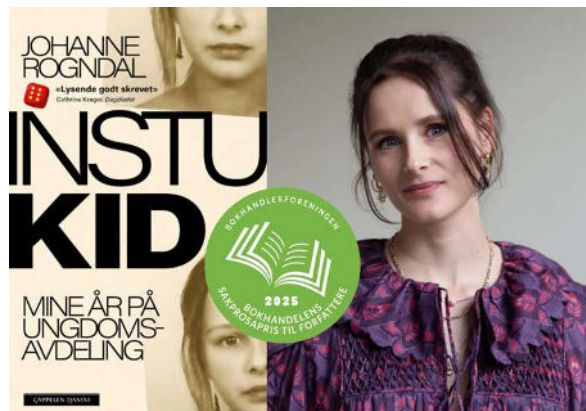
Bokhandelens barne- og ungdomsbokstipend på 60 000 kroner ble tildelt tegneserieskaper Kjersti Synneva Moen.

– Denne anerkjennelsen betyr utrolig mye for meg. Å få skrive og tegne for barn og unge er en ære og verdens største glede!, sa Moen.

Bokhandelens sakprosapris til Johanne Rogndal

Johanne Rogndal mottok Bokhandelens sakprosapris 2025 for boken *Instukid. Mine år på ungdomsavdeling*. Rogndal mottok prisen for sin sterke skildring av egne erfaringer i ungdomspsykiatrien.

– Språket ble en måte å åpne for refleksjon og samtale, ikke bare mellom fagfolk, men mellom mennesker, sa Rogndal om utdelingen.

Bokhandelens sakprosapris er på 60 000 kroner og deles ut i samarbeid med NFFO under Norsk sakprosafestival. Juryen beskrev boken som en viktig og gripende skildring av en ofte skjult tragedie.

Bjørnsonstipendet til Malin C. M. Rønning

Malin C. M. Rønning mottok Bjørnsonstipendet 2025 for bøkene *Skabelon* og *Det tolvte huset*. Utdelingen skjedde under åpningen av Bjørnsonfestivalen i Molde 3. september kl. 15.00.

– Så glad og takknemlig jeg er for tildeling av Bjørnsonstipendet – ikke bare for min egen del, men også på vegne av alle indre og ytre barn som lever på skyggefulle steder, sa Rønning om tildelingen.

«Med et liketil, men konsentrert språk, og enkle, presise observasjoner evner hun på enestående vis å formidle den særegne følsomheten som oppstår av en tilværelse i konstant beredskap,» sto det blant annet i juryens begrunnelse.

Bjørnsonstipendet har blitt delt ut siden 1997 og deles ut av Bokhandlerforeningen, Den norske Forfatterforening og Bjørnsonfestivalen. Stipendet på 30 000 kroner tildeles en forfatter det er grunn til å knytte betydelige forventninger til.

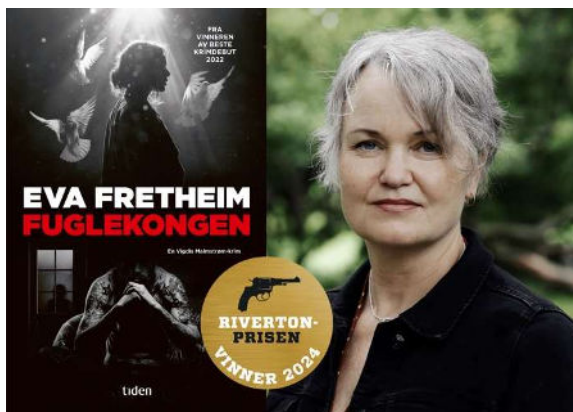

Malin C.M. Rønning. Foto: Baard Henriksen

Rivertonprisen til nykommer Eva Fretheim

Eva Fretheim fikk Rivertonprisen 2024 for sin andre krimbok, *Fuglekongen*. I juryens begrunnelse sto det blant annet at boka er «et nedtonet psykologisk drama, der tilsynelatende tilforlidelige hendelser skjer under stort trykk, der skjulte relasjoner og sammenhenger ulmer, og hemmeligheter gradvis og uunngåelig avdekkes.»

– Jeg vet nesten ikke om jeg har skjont det helt. Det er en stor ære og jeg er utrolig glad, sa Eva Fretheim om tildelingen.

De nominerte til Rivertonprisen 2024 var:

- Anne Elvedal, *Du kan kalle meg Jan*, Cappelen Damm
- Jo Nesbø, *Kongen av Os. Kongeriket 2*, Aschehoug
- Terje Bjøranger, *Den ingen ser*, Cappelen Damm
- Eva Fretheim, *Fuglekongen*, Tiden
- Jørn Lier Horst, *Tørt land*, Bonnier

Rivertonprisen er et samarbeid mellom Rivertonklubben, Bokhandlerforeningen og Forleggerforeningen. Prisen, "Den gylne revolver", deles ut til forfatteren av fjorårets beste krimlitterære arbeid. Prisvinneren kåres av Rivertonklubbens litterære råd.

Mammutsalget

Mammutsalget er det største boksalget i markedet.

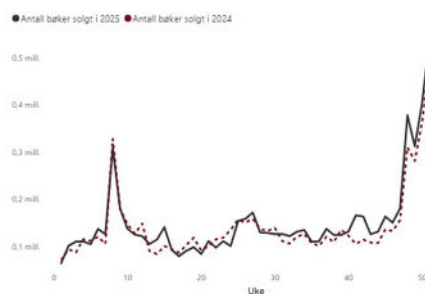
Ark Sandaker senter i Oslo under Mammutsalget 2025.

Mammutsalget

Mammutsalget er et av bokbransjens sterkeste merkenavn, og trekker fortsatt tusenvis av bokinteresserte til bokhandlene i løpet av de ukene salget pågår. I alt deltok 388 bokhandler på Mammutsalget i 2025, som ble gjennomført fra 17. februar til 9. mars. 40 forlag deltok med til sammen rundt 800 titler. I tillegg var det e-bøker og lydbøker til gode Mammutpriser.

Mammutsalget er organisert og eid av Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen i fellesskap. Det skal tilby bokkjøpere et bredt utvalg av gode bøker i mange kategorier, til en redusert pris. Foreningene har som mål at Mammutsalget skal være det største boksalget i markedet.

Bokhandlerkunder får kjøpt bøker på tilbud hele året, men ingen andre salg tilbyr et større samlet utvalg, til så gode priser, som Mammutsalget.

Grafen viser utviklingen i boksalget gjennom året. Det er bare er i ukene før jul det selges flere bøker enn under Mammutsalget.

Fagskolen for bokbransjen

Kompetente og motiverte medarbeidere er en viktig suksessfaktor for bransjen.

Første samling for studentene ved Fagskolen for bokbransjen 2025-2026.

Fagskolen for bokbransjen tilbyr en aktuell og praksisnær utdanning til ansatte i bokhandel og bokbransjen for øvrig. Antall søkere til studiet har variert over tid, men de siste årene har skolen hatt en positiv utvikling i studenttall. I 2025 fullførte totalt 18 studenter utdanningen og ble uteksaminert i mai. Høsten samme år startet et nytt kull med 21 studenter. Studentene kommer både fra bokbransjen og fra andre kultur- og formidlingsfelt.

Kompetente og motiverte medarbeidere er den viktigste suksessfaktoren dersom bokhandelen skal lykkes i konkurransen med annen faghandel. Derfor legger skolen stor vekt på å gi studentene kompetanse i de viktigste fagområder man trenger som ansatt i bokbransjen; markedsføring, bransjekunnskap, forlagsdrift, detaljhandel, økonomi, ledelse, salg og formidling, litteraturkunnskap og jus. Samlingene på skolen er på totalt 11 uker, og inkluderer en studietur til utlandet. Programmet er oppdelt i tre bolker: høst, vinter og vår, med undervisning i 2-5 uker hver gang. Dette for å redusere studentenes fravær på jobb, samt begrense behovet for vikarer.

Fagskolen har en stabil stamme av forelesere som får meget gode evalueringer av studentene. Norli har en ordning hvor de finansierer skolen for et utvalg av sine ansatte.

Fagskolen for bokbransjen finansieres hovedsakelig med midler fra Kunnskapsdepartementet, i tillegg til studieavgifter. Skolen driftes innenfor et stramt, men forsvarlig budsjett.

Skolen er godkjent av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) noe som gjør at studentene kan søke lån og stipend hos Statens Lånekasse for utdanning. Studiet gir også studiepoeng i fagskolesektoren. Fagskolens studenter får 30 studiepoeng ved gjennomført studium.

Fagskolen for bokbransjen drives som en stiftelse, og er eid av Bokhandlerforeningen. Skolen holder til i velfungerende lokaler i Universitetsgata 20. Rektor for skolen er Cecilie Løwe.

Merkur Bok. Et kompetanse- og utviklingsprogram for bokhandlere i distriktene i regi av Kommunal- og distriktsdepartementet.

Marie-Louise Knoop (t.v.) som tar over Rosendal Bokhandel i sammen med tidligere eier Bente Soldal (t.h.) som åpnet bokhandelen i 2000.

Styrker bokhandelens rolle i lokalsamfunnet

Merkur Bok er et kompetanse- og utviklingsprogram for bokhandlere i distrikts-Norge, etablert av Kommunal- og distriktsdepartementet for å styrke bokhandelens rolle i lokalsamfunn over hele landet. Programmet bidrar til å sikre tilgang på bøker og litteratur også utenfor de største byene, og gir bokhandlerne verktøy for økt lønnsomhet, utvikling og samarbeid med lokalsamfunnet.

Viktig for at de minste bokhandlerne skal overleve og videreføres

Tilskuddet til Merkur Bok utgjør rundt 3 prosent av Merkur-ordningen, men er viktig for de aller minste bokhandlerne overlevelse og utvikling. Ordningen er blitt stadig mer effektiv de siste årene og har vært særlig viktig i omstilling, eierskifter i forbindelse med generasjonsskifter og utvikling av lokal litteraturformidling. Eksempelvis har flere bokhandler blitt videreført med nye eiere, fremfor å bli lagt ned. På den måten bidrar Merkur Bok til levende bokhandlermiljøer og leselyst i hele landet.

EIBF. Europeiske bokhandlers felles stemme overfor EU.

Ukrainske Oleksii Erinchak fortalte om hvordan hans bokhandler i Kyiv har blitt viktige møteplasser for kultur og litteratur under RISE Bookselling Conference 2025.

Viktig nettverk og kompetansedeling

Bokhandlerforeningen er medlem i European and International Booksellers Federation (EIBF). EIBF har sekretariat i Brussel. Foreningen arbeider aktivt for at kulturhensyn skal være overordnet økonomiske hensyn når det kommer til vurdering av konkurranse innen boksalg, og for momsfristak på bøker. I dette arbeidet inngår nær kontakt med EU-kommisjonen og EU-parlamentet. Bokhandlerforeningen deltar i EIBFs arbeid og sitter i EIBFs styre (Executive Committee).

Medlemskapet i EIBF er viktig for foreningen, særlig fordi Norge ikke er medlem av EU, men likevel må forholde seg til et økende omfang av EU-direktiver og forordninger. Gjennom solid lobbyarbeid i 2025 bidro EIBF blant annet til gjennomslag for at bøker ikke skulle omfattes av EU Deforestation Regulation (EUDR). Organisasjonen utarbeider også en rekke fagrapporter om bokbransjen generelt.

EIBF har også fått støtte til prosjektet RISE Bookselling, som blant annet har arrangert utvekslingsprogram for bokhandlere og konferanser og utarbeidet flere interessante rapporter.

Bokhandlerforeningens direktør Anne Schiøtz sammen med Latvias kulturminister Agnese Lāce, leder i den Latviske bokhandlerforening, samt Fabian Paagman, president i EIBF under RISE Bookselling Conference 202

Utvalg 2025

Styret for Fagskolen for bokbransjen

Anne Schiøtz, (leder), Bokhandlerforeningen

Ingvild Kogstad Brodal, Forleggerforeningen

Eva Svoldal, Norli

Kristin Ugland, ARK

Jan-Frode Brenna-Hansen, Gyldendal

Mona Ek, foreleser

Cecilia Walseth, student

Cecilie Brun Løwe, rektor

European and International Booksellers Federation (EIBF)

Anne Schiøtz, Bokhandlerforeningen

Norsk Barnebokinstitutt

Emilie Jarto (ARK), rådsmedlem Bokhandlerforeningen

BOKHANDLER-
FORENINGEN

**BOKHANDLER-
FORENINGEN**

Bokhandlerforeningen

St. Olavs Plass 3

0165 Oslo

Tlf: 22 39 68 00

E-post: firmapost@bokhandlerforeningen.no

www.bokhandlerforeningen.no